

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

हिट सिरिज 'कबड्डी' देखि 'जानी'सम्मका चर्चित जोडी हुन्, दयाहाङ राई र विजय बराल। 'कबड्डी' श्रृंखलामा काजी र बिर्केका रुपमा उनीहरूको केलेस्ट्रो दर्शकले निकै रुचाएका थिए। तर, दयाहाङसँगका प्रायः फिल्ममा विजय सहायक भूमिकामा मात्र देखिएका छन्। सुरेन्द्र पोडेलको निर्देशनमा बनेको यस फिल्मका पोस्टर र टिजरमा दयाहाङ र विजय दुवैलाई उतिकै स्थान दिइएको छ।

आजको विचार...

भारतलाई अमेरिकाले टयारिफ बढाएपछि भारतको अर्थतन्त्र डामाडोल हुन पुग्यो । भारतले शरण मान्नुपर्ने भयो । उसले र्हात शरण

ब्रिटिस काउन्सिल नेपालले आयोजना गर्ने लामोको 'यूके फिल्म स्टडी टुर २०२४'मा चारजना नेपाली फिल्ममेकर छनोट भएका छन् । अभिनेत्री केकी अधिकारी, फिल्म क्रिटिक तथा लेखक अभिमन्यु दीक्षित, निर्देशक विमालेाला लागा र शान्ता नेपाली छन् । 'नेपाल र बेलायतकाको फिल्म क्षेत्रबीच सांस्कृतिक र रचनात्मक आदानप्रदानलाई सुदृढ पार्न डिजाइन गरिएको फिल्म अध्ययन भ्रमणको लागि नेपाली जतिशिल्प फिल्ममेकरको प्रतिनिधिगण्डल बेलायतको यात्रा गर्दैछ' ब्रिटिस काउन्सिलले भनेको छ ।

१ वर्ष ३१ अंक ७८ १०२२ असोज १८ गते शुक्रबार 10 October 2025, Friday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पाकिस्तानमा हिंसाबाट ६०० को मृत्यु

(राससएएनआई) **इस्लामाबाद** असोज २३/इस्लामाबादस्थित सेन्टर फर रिसर्च एन्ड सेक्युरिटी स्टडिज (सिआरएसएस) ले जारी गरेको नयाँ प्रतिवेदन अनुसार पाकिस्तानमा पछिल्लो तीन महिनामा आतङ्कवादी आक्रमण र सैन्य कारबाहीमा तीव्र वृद्धि भएपछि कम्तीमा ९०१ जनाको मृत्यु भएको छ । प्रतिवेदनमा भनिएको छ कि जुलाईदेखि सेप्टेम्बरसम्म ३२९ हिंसाका घटनामा ९०१ जनाको मृत्यु र ५९९ जना घाइते भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । यो अघिल्लो तीन महिनाको तुलनामा ४६ प्रतिशतभन्दा बढी हो । यस वर्ष अहिलेसम्म पाकिस्तानमा दुई हजार ४१४ जनाको मृत्यु भइसकेको छ । यो गत वर्षको सम्पूर्ण वार्षिक मृत्युभन्दा लगभग बराबर छ । सन् २०२५ मा अझै तीन महिना बाँकी रहेका कारण विज्ञहरूले यसलाई एक दशकमा सबैभन्दा घातक वर्षहरूमध्ये एक बन्न सक्ने भविष्यवाणी गरेका छन् । प्रतिवेदनले हिंसाको ढाँचामा पनि परिवर्तन देखाएको छ । गत वर्ष अधिकांश मृत्यु आतङ्कवादी आक्रमणका कारण भएका थिए । तर यस वर्ष आघातभन्दा बढी मृत्यु सेना र पुहरीको कारबाहीबाट भएको हो ।

सुनको भाउले हरेक दिन किन रेकर्ड तोड्दैछ ?

बाधा संभावना
पाल्पा, असोज २३/यो हप्ता लगातार उकालो लागि रहेको सुनको मूल्य बिहीबार पनि १२ सय रूपैयाँले बढेर तोलाको २ लाख ३९ हजार २ सय रूपैयाँमा कारोबार भयो । यो भाउ अहिलेसम्मकै उच्च हो ।
पछिल्ला दिनहरूमा सुनको भाउले हरेक दिन रेकर्ड तोड्दै गएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा मूल्यवृद्धि भएसँगै नेपाली बजारमा समेत निरन्तर उचाइतर्फ लागि रहेको सुनको मूल्य अझै रोकिएको अवस्था छैन । बुधवार पनि २६ सयले बढ्दै सुन तोलाको २ लाख ३८ हजार रूपैयाँमा कारोबार भएको थियो । यसरी सुनको भाउले दिनदिनै रेकर्ड तोड्दै जानुमा आन्तरिकभन्दा पनि बाह्य कारण धेरै रहेको सुनचर्चादी व्यवसायीहरू बताउँछन् । यो हप्ता सोमवार २५

सय रूपैयाँले बढेको सुनको मूल्य मंगलवार २३ सय रूपैयाँले उकालो लागेको थियो ।
भारतलाई अमेरिकाले टयारिफ बढाएपछि भारतको अर्थतन्त्र डामाडोल हुन पुग्यो । भारतले शरण मान्नुपर्ने भयो । उसले र्हात शरण

छ । व्यवसायीहरूका अनुसार सुनको भाउ कोभिड-१९ महामारीयता नै निरन्तर बढ्दै गएको हो । यो कहिलेसम्म बढिरहने हो भन्न सकिने अवस्थै छैन । रस-युक्रेन युद्धदेखि, अन्य ठूला शक्ति राष्ट्रबीच सैन्य चर्कौँला सुनको भाउ फन् बढ्दै गएको व्यवसायीहरूको बुझाइ छ । डलर किन राख्ने भनेर अहिले नेपाल, चीन र भारतले आफूसँग सन्धित भएको डलर फाल्दै सुन जम्मा गरेका कारण बजारमा सुन अभाव भएको छ । युरोपेलीलागायत अरू देशका रिजर्भ बैंकहरू पनि सुन जम्मा गर्नतर्फ लागेका छन् । 'लगानीकर्ताहरू बजारमा आउँदा अहिले सुनको अभाव छ । यही कारणले पछिल्ला दिनमा सुनको भाउ बढेको हो । सुनको भाउ यसरी बढ्दैन भन्ने थियो । तर ट्रम्प सरकारले हस्तक्षेप गरेर अमेरिकन फेडरल रिजर्भ बैंकलाई व्याजदर घटान्न दबाव दिएका कारण पछिल्लो पटक एकैचोटी सुनको भाउ उकालो लागेको हो । बजारमा सुनको अभाव हुँदासम्म यसको भाग उच्च हुनेछ ।

जेष्ठ नागरिकको सम्मान गरौं ।

- हिंसा हुन नदिऔं:
- सबै प्राणीप्रति करुणा र सम्मान राखौं,
 - द्वन्द्व होइन, संवाद र समझदारी अपनाऔं,
 - परिवारदेखि समाजसम्म शान्ति फैलाऔं,
 - हिंसात्मक क्रियाकलापबाट बचौं,
 - बालबालिका, महिला र अन्य कमजोर वर्गको सुरक्षा गरौं,
 - द्वेष र घृणा नफैलाऔं,
 - सामाजिक विवादमा धैर्यता र संयमता अपनाऔं,
 - तनाव र रिसलाई व्यवस्थापन गरौं,
 - समस्याको शान्तिपूर्ण समाधान खोजौं ।

अस्पताल भवन निर्माणमा ढिलाइ हुँदा उपचार सेवा प्रभावित

तम्घास (पुल्मी), असोज २३/नयाँ भवन निर्माणमा ढिलाइ हुँदा यहाँस्थित जिल्ला अस्पतालको उपचार सेवा प्रभावित बनेको छ । विसं २०७७ मा सदरमुकाम तम्घासमा ५० शैयाको नयाँ भवन निर्माण सुरु गरिएको थियो । पुरानो भवनमा सोधरो गल्ती र साना कोठा मात्र छन् । छ वटा मात्रै बहिरङ्ग कक्ष छन् । 'भिडियो एक्सर' र शल्यक्रिया गर्ने ठाउँमा पानी चुहन्छ । पानी चुहँदा विद्युत् सट हुने गरेको छ । पुरानो टिनको छानाबाट सेवा दिनुपर्दा सेवा दिने र लिने दुवैलाई कठिनाइ भएको छ । नयाँ भवन नबनाउँदा 'आइसियू' समेत सञ्चालनमा ल्याउन नसकिएको अस्पतालका चिकित्सक विभव बस्यालले गुनासो गरे । "एउटै कक्षमा दुई/तीनजना डाक्टर बसेर सेवा दिनुपर्ने अवस्था छ", उनले भने "पुरानो भवनबाट सेवा दिन निकै अस्पृश्यो छ ।" डाक्टर बस्यालले हल दैनिक चार सय सम्म विरामी उपचारका लागि आउने गरेको बताए । भवन निर्माणमा ढिलाइ भएपछि रेसुशा नगरपालिकाका

प्रमुख, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, अस्पताल विकास समितिलागायतले छिटो निर्माणको विकास गरे पनि निर्माण व्यवसायीले कामको गति अघि बढाएनन् । "भारतबाट सामान मगाउनुपर्ने छ, आफैको ढुंगै भन्छु", अस्पताल विकास समितिका अध्यक्ष गोपाल पाण्डेले भने, "विभिन्न बाहानामा काममा ढिलाइ गरेका छन् ।" सौर्य आयोजना कार्यान्वयन इकाई, रुपन्देहीमार्फत स्वच्छन्द/बनिया जेभी मकवानपुरले अस्पताल निर्माणको जिम्मा पाएको थियो । भवनको कूल लागत रु २५ करोड ६४ लाख २०३ रूपैयाँ १७ पैसा छ । विसं २०७८ असार १८ गते भवन निर्माणको सम्पत्ता भएकामा त्यसको दुई वर्षभित्र अर्थात् २०८० असार १७ गते काम सकिनुपर्ने थियो । पछिल्लो समय तीत पटक म्याद थप भई गत २०८१ पुससम्म थप गरिएको छ । आयोजनाका इन्जिनियर सुशील रसायलीले निर्माणको ८० प्रतिशत काम सकिएको जानकारी दिए । **-रासस**

स्वास्थ्य चर्चा

मोटोपनाले बढाउन सक्छ अल्जाइमरको खतरा

अहिलेको भागदौडपूर्ण जीवनमा मोटोपन सामान्य समस्या बनिसकेको छ । हाम्रा आसपास अत्यधिक मोटोपनाबाट पीडितहरूको संख्या बढ्दै गइरहेको छ । यसले हाम्रो मुटु, कलेजो र जोनीहरूलाई त असर गर्छ नै । यो हाम्रो दिमागको लागि पनि खतरनाक हुन सक्ने चेतावनी हान्ने वैज्ञानिकहरूले दिएका छन् । मोटोपनले अल्जाइमर जस्ता गम्भीर रोगहरूको जोखिम बढाउन सक्ने हामीको एक अध्ययनले पत्ता लगाएको छ । शरीरमा रहेको फ्याट टिश्यु अर्थात् बोसोको तन्तुले शरीरमा बोसो त थुपारेर राख्छ नै यसले शरीरका अलग-अलग हिस्साहरूसँग पनि सञ्चार गर्छ । कुनै व्यक्ति मोटोपनाबाट ग्रस्त हुन्छ भने फ्याट टिश्युले मस्तिष्कमा यस्ता रसायनीक संकेत पठाउँछन् जसले मस्तिष्कका कोशिकाहरूलाई क्षति पुर्याउन सक्छन् । यी संकेतहरूले गर्दा मस्तिष्कमा एमाइलोइड-बी नाम गरेको प्रोटीन जम्मा हुन थाल्छन् । यो प्रोटीनले विस्तारै स्मरण शक्ति र सिक्काइलाई कमजोर बनाउँदै लैजान्छ । यो प्रोटीनलाई अल्जाइमर रोगको प्रमुख कारण मानिन्छ ।

ब्लड-ब्रेन ब्यारियरलाई समेत पार गर्न सक्छ खतरा : सामान्यतया, हाम्रो मस्तिष्क ब्लड-ब्रेन ब्यारियर नाम गरेको सुरक्षात्मक पखालद्वारा सुरक्षित हुन्छ । तर मोटोपनको अवस्थामा यी हानिकारक भेसिकलहरूले यो ब्यारियरलाई पार गरेर जान्छ । यस्तो हुनुको अर्थ शरीरमा जम्मा भएको बोसो अब पेट वा तिघामा मात्रै सीमित हुँदैनन्, यो मस्तिष्क भित्र गहिराइसम्म पुग्न सक्छ र मस्तिष्कलाई क्षति पुर्याउन सक्छ । यो खोजले यही देखाउँछ कि मोटोपना र मस्तिष्क विच गहिरो जैविक सम्बन्ध रहेको छ । अहिलेसम्म यसलाई विज्ञानले स्पष्ट रूपमा बुझाउन सकेको छैन ।

'अल्जाइमर र डिमेन्सिया: द जर्नल अफ द अल्जाइमर एसोसिएसन'मा प्रकाशित यो अध्ययन वैज्ञानिक स्टीफन वाग र उनको टोलीद्वारा गरिएको थियो । अमेरिका सहित धेरै देशहरूमा मोटोपनालाई अब डिमेन्सियाको प्रमुख कारणहरू मध्ये एकमा समावेश गर्न सकिने पनि उनीहरूको भनाइ छ । मोटो र सामान्य तौल भएका व्यक्तिहरूको

भेसिकलमा लिपिड (बोसोका अणुहरू)को संरचना फरक हुन्छ । यो भिन्नताले मस्तिष्कमा एमाइलोइड-बी प्रोटीन कति चाँडो जम्मा हुन्छ भनेर निर्धारण गर्दछ । प्रयोगशाला मुसा र मानव फ्याट नमूनामा गरिएको परीक्षणमा यो प्रभाव स्पष्ट रूपमा अवलोकन गरिएको थियो ।

मोटोपना नियन्त्रण गरेर अल्जाइमरलाई रोक्न सकिन्छ: भविष्यमा, यी सूक्ष्म-सन्देशवाहकहरूलाई निशाना बनाएर तिनीहरूको हानिकारक सङ्केतहरूलाई रोक्न सकिने भन्ने अल्जाइमर जस्ता रोगहरूको जोखिम कम गर्न सकिनेमा शोधकर्ताहरू विश्वस्त छन् । यस अध्ययनले मोटोपना शरीरको लागि मात्र नभएर दिमागको लागि पनि खतरा भएको सन्देश दिएको छ । स्वस्थ आहार, नियमित व्यायाम र सक्रिय जीवनशैलीले शरीरलाई पातलो त राख्छ नै स्मरण शक्ति र मानसिक स्वास्थ्यलाई पनि बलियो बनाउँछ । समग्रमा आफ्नो तौल नियन्त्रण गर्न सक्नु भने हामी अल्जाइमर जस्ता गम्भीर रोगहरूबाट एक कदम टाढा हुन सक्छौं ।

-रातोपाटी डटकम

कुटपिटले बच्चा डरपोक वा हिंस्रक हुन सक्छन्

आफ्नै घरमा, आफ्नै आमाबुवाबाट बच्चाहरू कुटिन्छन् । गाली गरिन्छन् । किन ? कुटपिट गर्नु, हप्काउनु, तर्साउनु खासमा अभिभावकले अर्थात् प्यारेन्टिङको कुनै उपाय होइन । बरु यो त आमाबुवाको अपरिपक्वता र अज्ञानता हो । बच्चाहरूलाई स्वच्छन्द ढंगले रमाउन दिनु र त्यही अनुरूप उसको क्षमता विकास गर्ने वातावरण मिलाउनु नै सच्चा अभिभावकत्व हो । शारीरिक ज्ञाप्य त आमाबुवाको असफलताको प्रमाण हो । बच्चा आफैमा संवेदनशील हुन्छन् । धेरै आमाबुवाले यो कुरा बुझ्दैनन् । विश्व स्वास्थ्य संगठनका अनुसार विश्वभर २ देखि १४ वर्षका ६० प्रतिशत बच्चाबाले नियमित रूपमा आमाबुवा वा अरुकाह गनैबाट शारीरिक दण्ड भोग्छन् । यस्तो किन हुन्छ ? किनभने धेरै आमाबुवा आफै अनैतिक रूपमा अपरिपक्व हुन्छन् । उनीहरूले आफ्नो जीवन र अस्तित्वको अर्थ बुझेकै हुँदैनन् । गलत अभिभावकत्वे बच्चाको व्यक्तित्वलाई नष्ट गर्छन् र समाजमा दूली हानि पुऱ्याउँछ । धेरै आमाबुवा बच्चाहरूलाई सही मार्गदर्शन

दिन असमर्थ हुन्छन् । यस्तो अज्ञानताले बच्चाहरूलाई हिंस्रक वा डरपोक बनाउँछ, जसले समाजमा नकारात्मक प्रभाव पार्छ । विश्वका अधिकांश समस्याहरू गलत प्यारेन्टिङको परिणाम हुन् ।

कुटपिटको परिणाम : बच्चाहरूलाई कुटपिट गर्नु दूलो अपराध हो । यसले बच्चाको मानवीयता र सान्त्वना प्रणालीमा स्थायी असर पार्छ । कुटपिटले बच्चाको जिज्ञासा मार्छ, प्रश्न सोध्ने क्षमता नष्ट गर्छ, र तिनीहरू या त डरपोक वा हिंस्रक बन्छन् । ७ वर्षको उमेरसम्म बच्चाको व्यक्तित्वको आधार तयार भइसक्छ । यदि यो अवधिमा बच्चाहरूलाई कुटपिट गरियो भने, उसको

जीवन सधैं प्रभावित हुन्छ ।

कसरी हुर्काउने त ? बच्चाहरूलाई सतर्कता र सजगतासाथ हुर्काउनुपर्छ, ताकि उनीहरूको शारीरिक अर्थात् मानसिक विकास राम्ररी हुन पाओस् । बच्चाको उमेर र अवस्था अनुसार सही खानापान दिनुपर्छ । यद्यपि यसका लागि कुनै उपदेश वा अर्थ भन्दा उदाहरण प्रभावकारी हुन्छ । सही र गलत कुरा अलग गराउनुपर्छ । सही काममा प्रेरित र गलतमा निरूत्साहित गर्नुपर्छ । यद्यपि गलत काम गर्न खोजेमा वा गरेमा कुटपिट गरेर तर्साउने होइन । बरु, त्यो काम किन गलत हो ? त्यसको असर के हुन्छ ? भन्ने कुरा बोध गराउनुपर्छ ।

-बनबाइल खबर डटकम

सेतो चीजहरू बच्चाहरूलाई कहिल्यै नखुवाउनुहोस्

बालबालिकाको जीवनको सुखाती वर्षहरू उनीहरूको मानसिक र शारीरिक विकासको लागि धेरै महत्त्वपूर्ण हुन्छन् । यो त्यो उमेर हो जहाँ बच्चाहरूले के खुवाईन्छ र के खुवाईदैन भन्ने कुरामा विशेष ध्यान दिनु महत्त्वपूर्ण हुन्छ । बच्चाहरूको आहारमा ती खानाहरू समावेश गर्ने प्रयास गरिन्छ जसबाट शरीरले पोषक तत्व, खनिज र आवश्यक भिटामिनहरू प्राप्त गर्न सक्छ । तर, आमाबाबुले प्रायः बच्चाहरूलाई यस्ता खानाहरू खुवाउँछन् जसले लामो समयसम्म उनीहरूको स्वास्थ्यलाई आवश्यकताभन्दा बढी विगारन सक्छ । बाल रोग विशेषज्ञ डा. रवि मलिकले केही यस्ता सेतो खानाहरू उल्लेख गरेका छन् जुन बच्चाहरूलाई कहिल्यै खुवाउनु हुँदैन । डाक्टर भन्छन् कि यी सेतो खानाहरू बच्चाको स्वास्थ्यको लागि हानिकारक छन् । तपाईंलाई यो पनि थाहा छ कि यी कुन चीजहरू हुन् जुन तपाईंले आफ्नो बच्चाहरूलाई खुवाउनु हुँदैन । बालबालिकाले यी सेतो खानाहरू खानु हुँदैन । डा. रवि मलिकले यस्ता ८ सेतो खानाहरू उल्लेख गरिरहेका छन् जुन बच्चाहरूको स्वास्थ्यको लागि हानिकारक छन् र त्यसैले उनी

आमाबाबुलाई बच्चाहरूलाई यी चीजहरू अत्यधिक खान नदिन सल्लाह दिन्छन् ।

सेतो रोटी : यो रोटीको ग्लाइसेमिक इन्डेक्स धेरै उच्च हुन्छ, त्यसैले यो स्वस्थकर हुँदैन ।

परिष्कृत पीठो: यसमा परिष्कृत कार्बोहाइड्रेट हुन्छ र फाइबर हुँदैन । सेतो चामल बच्चाको स्वास्थ्यको लागि राम्रो हुँदैन । नून: डाक्टरले सकेसम्म कम नून प्रयोग गर्ने प्रयास गर्नुपर्छ भन्छन् । एक वर्ष मुनिका बच्चाहरूलाई नून दिनु हुँदैन ।

चिनी : २ वर्ष मुनिका बच्चाहरूलाई चिनी दिनु हुँदैन । बच्चा २ वर्ष पुगेपछि पनि बच्चाहरूलाई सकेसम्म कम चिनी दिने प्रयास गर्नुपर्छ ।

सेतो चाउचाउ : बच्चाहरूलाई चाउचाउ खान धेरै मन पर्छ तर यसले बच्चाहरूको स्वास्थ्यलाई पनि बिगाउँछ । चाउचाउ जस्तै, बच्चाहरूलाई पास्ता कम खान दिनुपर्छ ।

बिस्कुट किम बिस्कुट : बिस्कुटमा भएको किम वास्तवमा दुग्धबाट बनाइएको हुँदैन । डाक्टरहरूले विशेष गरी यी किम आधारित बिस्कुटहरू खान निषेध गर्छन् ।

बिस्कुट किम: बच्चाहरूलाई धेरै मिठाईहरू दिनु हुँदैन । त्यसैले, चाउचाउ

भए पनि, बच्चाहरूलाई कम मिठाईहरू खान दिनुपर्छ । डाक्टर भन्छन् कि यी सेतो खानेकुराहरू वास्तवमा सेतो खतराहरू हुन् जसले बच्चाहरूको स्वास्थ्यलाई हानि पुऱ्याउँछ । यी खानेकुराहरूको अत्यधिक सेवनले पछि बच्चाहरूमा मोटोपना, मधुमेह र उच्च रक्तचाप निम्त्याउन सक्छ ।

बच्चाहरूलाई के खुवाउनु पर्छ ? डाक्टर भन्छन् कि बच्चाहरूलाई सेतो रोटी खुवाउनुको सट्टा, तिनीहरूलाई पूर्ण अन्नको रोटी खुवाउन सकिन्छ । रिफाइन्ड पीठोको सट्टा तिनीहरूलाई पीठो वा सुजीबाट बनेका परिष्कारहरू खुवाउन सकिन्छ । बच्चाहरूलाई छैरो चामल खुवाउन सकिन्छ । बच्चाहरूलाई ताजा फलफूल, तरकारी, सुख्खा फलफूल, दाल र गेडागुडी खुवाउन सकिन्छ । बच्चाहरूको लागि बजामा स्वस्थ सेतो चाउचाउ उपलब्ध छन्, तिनीहरूलाई खुवाउन सकिन्छ । डाक्टर भन्छन् कि यदि बच्चाहरूको जीवनशैलीमा सुदृढेडि नै स्वस्थ खानाहरू समावेश गरियो भने, भविष्यमा तिनीहरू जीवनशैलीसँग सम्बन्धित रोगहरूबाट पीडित हुने छैनन् ।

-शिवी नेपाल डटकम

दिन ढल्कंदै जाँदा अल्छी लाग्नु गर्मीले हैन रोगले

गर्मीको मौसममा हामी विहान अफिस वा काम उठाहका साथ शुरू गर्छौं तर दिन बढ्दै जाँदा शरीरमा थकान महसूस हुन थाल्छ । दिउँसो लागेपछि आलस्य, भारीपन र निद्रा लाग्न शुरू गर्छ । यदि तपाईंलाई यो दिनहुँ भइरहेको छ भने यसलाई गर्मी वा थकानको रूपमा वेवास्ता नगर्नु होस् । हुनसक्छ, यो तपाईंको शरीरमा आवश्यक पोषक तत्वको कमीको संकेत हो । वास्तवमा, दिउँसो लाग्नात आलस्य, भारीपन, निद्रा वा ऊर्जाको हानि बाहिरको गर्मीको कारणले मात्र होइन । यो तपाईंको आहारसँग पनि सम्बन्धित हुन सक्छ । उसो भए आउनुहोस्, जानौं यसको कारण र समाधानका उपायहरूका बारेमा ।

गर्मीमा शरीरबाट धेरै पसिना निस्कन्छ, जसका कारण पानी र मिमरसलको कमी हुन्छ । यसले कमजोरी, चक्कर र थकान निम्त्याउँछ तर यदि तपाईं ठीकसँग खाइरहनु भएको छ, पानी पिउनुहुन्छ र दिउँसो पनि खाली महसूस गर्नु हुन्छ भने यो मौसम मात्र होइन भनेर बुझ्नुहोस् । स्वास्थ्य विज्ञहरूका अनुसार बारम्बार थकाइ लाग्नु, चक्कर लाग्नु वा ऊर्जा

कम हुनुको प्रमुख कारण आइरन, भिटामिन डी वा भिटामिन बी १२ को कमी हुन सक्छ । यी आधारभूत पोषक तत्व हुन्, जसले शरीरलाई ऊर्जा प्रदान गर्दछ । तिनीहरूको कमीको कारण, मेटाबोलिज्म सुस्त हुन्छ र थकान चाँडै हुन्छ । यदि तपाईंले विहान विषय, बिस्कुट वा कार्बोहाइड्रेट भएरिएको ब्रेकफास्ट मात्र खानुभयो भने तपाईंको रगतमा चिनीको मात्रा द्रुत रूपमा बढ्छ र फेरि घट्न शुरू गर्छ । फलस्वरूप ऊर्जा दिउँसो घट्छ । उज्यात प्रोटीन, फाइबर र स्वस्थ फ्याट भएको आहारले दिनभर सक्रिय रहन मद्दत गर्छ । खासमा ६-८ घण्टासम्म राम्रो निद्रा नआएमा दिउँसो अल्छी लाग्ने, टाउको

भारी हुने र एकाग्रता नहुने जस्ता लक्षण देखिन्छन् । विशेष गरी गर्मीमा, निद्राको गुणस्तर अफ बढी प्रभावित हुन्छ । यसको प्रभाव दिनको शुरूमा थकानको रूपमा देखा पर्छ, पसिनाबाट गुमेका खनिजहरू भर्नका लागि कागती पानी वा नरिखलको पानी लिनुहोस् । अत्यधिक मीठो र प्रशोधित खानाबाट बच्नुहोस् । आवश्यक भएमा आफ्नो भिटामिन र आइरन लिन डाक्टरबाट जाँच गराउनु होस् । दिउँसोको खाना खाइसकेपछि केही समय हिँड्नुहोस् वा हल्का स्टेचिङ गर्नुहोस् ।

-शिवी नेपाल डटकम

‘प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापनाका पक्षमा एमाले’

भक्तपुर, असोज २३/नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का अध्यक्ष एवं पूर्व प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रतिनिधिसभाको पुनःस्थापना हुनुपर्ने धारणा व्यक्त गरेका छन् ।

एमालेको भक्तपुर जिल्ला कमिटीद्वारा आज गृहमा आयोजित कार्य क्रममा अध्यक्ष ओलीले प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापनाका पक्षमा आफ्नो पार्टी रहेको र त्यसमा नेपाली कांग्रेस पनि सहमत हुने विश्वास व्यक्त गरे । सम्बोधनका क्रममा अध्यक्ष ओलीले सरकारले निर्वाचन गराउने हो भने राजनीतिक दलहरूको विश्वास

जितेर निर्वाचन प्रक्रियामा सबैलाई सहभागी गराउनुपर्ने बताए । “यतिबेला राष्ट्रलाई एकता र स्थिरता चाहिएको छ । लौकतामित्रिक शक्तिहरू एक ठाउँमा आएर शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्दै देशलाई समृद्ध बनाउनुपर्छ”, उनले भने, “सरकारले यसका लागि सकारात्मक र अनुकूल वातावरण निर्माण गर्नुपर्छ ।” कार्यक्रममा एमालेका महासचिव शङ्कर पोखरेलले मुलुकमा समस्या उत्पन्न भएका बेला देशभित्रै एकता र सहमतिको वातावरण निर्माण गर्नुपर्नेमा पार्टीभित्र विवाद सिर्जना गर्न नहुने

धारणा राखे । कार्यक्रममा एमालेका बागमती प्रदेश कमिटीका इन्चार्ज डा राजन भट्टराई, पोपलटेश्वरी सदस्य महेश बस्नेतलगायतले लोकतन्त्र र मुलुकको रक्षाका लागि एमालेलाई एकताबद्ध र बलियो शक्ति बनाउनुपर्ने बताएका थिए ।

गत भदौ २३ र २४ गतेको जे नजी आन्दोलनपछि पूर्व प्रधानन्यायाधीश सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा सरकार गठन र प्रतिनिधिसभाको विघटन भई आगामी फागुन २१ गते निर्धारित निर्वाचनको मिति घोषणा भएको थियो । -**रविव**

खेलकुद समाचार

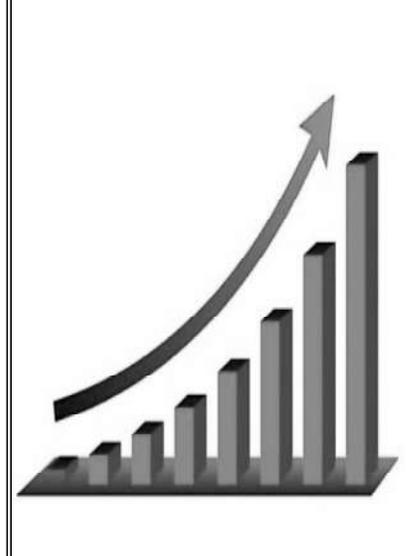
नेपालको शानदार जीत कुवेत ४८ रनले पराजित

काठमाडौं, असोज २३/आईसीसी टी-२० विश्वकप एशिया तथा इस्ट एशिया प्यासिफिक छनोटको आफ्नो पहिलो खेलमा नेपालले कुवेतलाई हराएको छ । नेपालले कुवेतलाई ५८ रनले हराएको हो । नेपालले दिएको एक सय ४२ रनको लक्ष्य पछ्याएको कुवेत १८ ओभर एक बलमा ८३ रनमा अलआउट भयो । कुवेतका क्लिन्टो एटोले २६ र योसिन इशाक पटेलले १९ रन बनाए । नेपालका कप्तान रोहितकुमार पौडेल, सन्दीप लामिछाने र नलित राजवंशीले समान दुई तथा सोमपाल कामी, नन्दन यादव र कुशल भुर्तेलले समान एक विकेट लिए । त्यसअघि ओमानमा टस हारेर ब्याटिङ गरेको नेपालले सात विकेट गुमाएर एक सय ४१ रन बनाएको थियो । नेपालका कुशल भुर्तेलले ६६ तथा दीपेन्द्रसिंह ऐरी र गुल्शन फालेले समान २० रन बनाए । कुवेतका नवीनराज राजेन्द्रन र अनुदीप चेन्मराले समान दुई तथा मोहम्मद अकिफ फाहक र मोहम्मद असलले समान एक विकेट लिए । यो जीतसँगै समूह ‘बी’मा रहेको नेपालले महत्त्वपूर्ण दुई अंकले जोडेको छ । अब नेपालले भोलि जापानसँग खेल्नेछ । समूहको शीर्ष दुईमा रहने टोली सुपर-सिक्समा पुग्नेछ । सुपर-सिक्समा छ टोलीमध्ये शीर्ष तीनमा पर्ने टोलीले आउँदो वर्ष भारत र श्रीलङ्कामा हुने टी-२० विश्वकप खेल पाउनेछन् ।

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

नेप्से सामान्य अंकले सुधार

पाल्पा, असोज २३/शेयर बजारमा सकारात्मक सर्किट ब्रेक लागेको छ । आज बजार खुलेको ३ मिनेटमै शेयर बजार परिसूचक नेप्से ४ प्रतिशतले बढेर सर्किट ब्रेक लागेको हो । सर्किट ब्रेक लागेसँगै शेयर कारोबार २० मिनेटका लागि रोकिएको छ । शेयर बजार १ सय २ अंकले बढेर २ हजार ६ सय ६२ विन्डुमा पुगेको छ । कुधवार राष्ट्र बैंकले शेयर धितो कर्जा २५ करोड रूपैयाँको सीमा खारेज गर्ने निर्णय गरेको थियो । राष्ट्र बैंकको यो निर्णयसँगै शेयर बजारमा सकारात्मक प्रभाव परेको हो ।

यसअघि दशैपछि कुधवार अलि शेयर बजार २ दिनमै १ सय ३ अंकले घटेको थियो । अहिले कार्यान्वयनमा रहेको ‘सर्किट ब्रेक’ सम्बन्धी व्यवस्थाअनुसार कारोबार थप भएको पहिलो घण्टामा नेप्से परिसूचक ४ प्रतिशतले घटे वा बढेमा २० मिनेटसम्म कारोबार बन्द गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै दोस्रो घण्टामा ५ प्रतिशतले घटे वा बढेमा ४० मिनेट र तेस्रो घण्टा वा त्यसपछिको समयमा ६ प्रतिशतले घटे वा बढेमा बाँकी पूरे दिनको कारोबार बन्द हुने व्यवस्था छ ।

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि., तानसेन, पाल्पा विज्ञापन दररेट परिवर्तन भएको सूचना

बहुरो महरी, कामज मसी तथा छपाई सामग्रीको मूल्यवृद्धिका कारण **कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.** द्वारा प्रकाशित **नवजनचेतना दैनिक**ले २०८२ श्रावण १ गतेदेखि लागू हुने गरी यस अघि कायम गरेको दररेटमा निम्नानुसार परिवर्तन गर्ने निर्णय भएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

विज्ञापन दररेट साधारण तर्फ

विवरण	साईज	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट
प्रथम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ४००/-
भित्रि पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ३००/-
अन्तिम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ३५०/-

सरकारी तर्फ

विवरण	साईज	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट
प्रथम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ५५०/-
भित्रि पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ४५०/-
अन्तिम पृष्ठ	प्रति सि.सि.	रु. ५००/-

डिस्प्ले		अन्य	
डिस्प्ले	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट	दूरो डिस्प्ले	स्यामश्वेत पत्रिका दररेट
प्रति बक्स	रु. २००/- (१x५ सि.सि.)	प्रति बक्स	रु. १५००/- (२x१० सि.सि.)
राहदानी	रु. ८००/-	व्हाइन्टर	रु. १०००/-

नव **जनचेतना** NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.

ता.न.पा.-५, कैलाशनगर पाल्पा, सम्पर्क नं. ०७५-५२०६०१

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस्

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

मनको आवाज.....

‘नाम पनि यूनिक, काम पनि यूनिक’

यूनिक् एफ.एम. ५४.३ मेगाहर्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क : यूनिक् शोसियल कम्युनिकेशन प्रा.लि. तानसेन, पाल्पा ०७५-५२९८६८, ५२९८६६ E-mail news.uniquefm@gmail.com www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट **शितलपाटी** .कम डिजिटल पत्रिका

www.shitalpati.com